

Obchody Roku Dziedzictwa Kulturowego

Rada Dziedzictwa Kulturowego Torunia na wtorkowym (25.03.2025 r.) posiedzeniu pozytywnie zaopiniowała projekt programu badań interdyscyplinarnych kompleksu sakralnego św. Wawrzyńca i św. Krzyża w Toruniu. W trakcie spotkania powołano zespół do spraw dziedzictwa urbanistyczno-architektonicznego. Rada negatywnie zaopiniowała wniosek w sprawie montażu windy na wieżę Ratusza Staromiejskiego.

W trakcie spotkania RDKT zostały przedstawione również informacje dotyczące pęknięć murów w Domu Kopernika oraz montażu systemu wentylacyjnego na dziedzińcu Ratusza Staromiejskiego.

- Było to bardzo ważne posiedzenie Rady, dlatego, że przyjęto między innymi rekomendację w sprawie projektu badawczego przygotowanego przez Uniwersyteckie Centrum Archeologii Średniowiecza i Nowożytności Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, dotyczącego interdyscyplinarnych prac archeologiczno-architektonicznych w strefie występowania pozostałości kościołów

*św. Wawrzyńca i św. Krzyża oraz sąsiadującego z nimi zespołu klasztorno-szpitalnego. Rada Dziedzictwa Kulturowego Torunia postuluje podjęcie prac koncepcyjnych zmierzających do trwałego wyeksponowania znajdujących się w tej strefie reliktywów średniowiecznej architektury murowanej – **mówi dr hab. Michał Białkowski, prof. UMK, przewodniczący Rady.***

*- Cieszy mnie fakt, że Rada podjęła decyzję o powołaniu Zespołu ds. Dziedzictwa Urbanistyczno-Architektonicznego, w skład którego weszli uznani eksperci reprezentujący różne dziedziny związane z ochroną zabytków. Ich zadaniem będzie bieżące monitorowanie stanu toruńskiej architektury historycznej, analizowanie zagrożeń i przygotowywanie rekomendacji, które pomogą w podejmowaniu decyzji dotyczących zachowania unikalnego charakteru naszego miasta - **powiedział Paweł Gulewski, prezydent Torunia**, który uczestniczył w posiedzeniu RDKT.*

W skład Zespołu ds. Dziedzictwa Urbanistyczno-Architektonicznego weszli: dr hab. Michał Białkowski, prof. UMK, dr hab. Piotr Birecki, prof. UMK, dr hab. Anna Błażejewska, prof. UMK, Izabela Brzostowska, prof. dr hab. Jarosław Kłaczków, Emanuel Okoń, dr hab. Maciej Prarat, prof. UMK (koordynator prac), dr hab. Michał Pszczółkowski, prof. ASP w Gdańsku i dr Marek Rubnikowicz. Do udziału w pracach zespołu będą zapraszani w roli konsultantów: architekci, geolodzy hydrologi czy konstruktorzy.

Rada Dziedzictwa Kulturowego Torunia negatywnie oceniła złożone przez radnego Michała Jakubaszka pismo skierowane do Prezydenta Miasta Torunia Pawła Gulewskiego w sprawie montażu windy w wieży Ratusza Staromiejskiego. Jak czytamy w uchwale: „(...) Z uwagi na konstrukcję i układ funkcjonalno-przestrzenny wieży Ratusza Staromiejskiego nie ma możliwości zamontowania w jej wnętrzu windy, która spełniałaby m.in. wymogi dla osób z niepełnosprawnościami, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich. Budowa windy wymagałaby wzmocnienia konstrukcji wieży, a to wiązałoby się z zaprojektowaniem dodatkowych podpór. Konieczna byłaby zatem znaczna ingerencja w zabytkową strukturę wieży. Pomieszczenia wieży w partii piwnic, parteru oraz I piętra (gdzie prezentowana jest muzealna wystawa stała „Skarb ze Skrwilna oraz skarb z Nieszawy”) posiadają średniowieczne i nowożytnie sklepienia. W wyższych partiach wieży z kolei umieszczono, po pożarze Ratusza w 1703 r., drewniane stropy belkowe. Wszystkie te przedzielenia musiałyby zostać rozebrane. Ponadto, w najwyższych częściach wieży znajdują się konstrukcje dzwonne, karylion oraz mechanizm zegarowy, który

napędza wskazówki czasomierza widocznego na elewacjach”.

W ocenie Rady całkowitemu zniszczeniu uległoby dotychczasowe zwieńczenie wieży, gdyż wyjście na taras widokowy wymagałoby całkowitej przebudowy utrwalonego przez prawie trzy stulecia w panoramie Torunia elementu. Zwieńczenie wieży jest jednym z charakterystycznych elementów panoramy Torunia co najmniej od lat 1726–1728. Również względy bezpieczeństwa, takie jak brak możliwości zrobienia wejścia do windy od strony zewnętrznej, przemawiają przeciwko realizacji tego postulatu.

Rada wysłuchała również informacji Aleksandry Mierzejewskiej, dyrektor Muzeum Okręgowego w Toruniu, w sprawie pęknięć murów w Domu Kopernika. Zapoznała się z dokumentacją, podjętymi pracami interwencyjnymi, a także koncepcją działań w tym zakresie. - Widzimy właściwy kierunek działań podjętych przez panią dyrektor Mierzejewską - mówi prof. Michał Białkowski. Dyrektor Muzeum Okręgowego w Toruniu przedstawiła członkom Rady koncepcję montażu wyciągów wentylacyjnych na dziedzińcu Ratusza Staromiejskiego, które pozwolą na czerpanie i wypuszczanie piwniczego powietrza, co pozwoli na przewietrzenie ratuszowych piwnic (wizualizacja poniżej - kliknij, aby powiększyć).

Fot. © UMT 2025, autor: Wojtek Szabelski, licencja: CC BY-NC 4.0

- [Go back](#)
- [Share on: X](#)
- [Share on: FB](#)
- [Print](#)
- [PDF](#)